

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 186/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Andreou Chorvátovou Nagyovou, Kozárovce 632, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Veľký Krtíš v konaní ČVS: ORP-205/VYS-VK-2016, proti postupu Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš v konaní sp. zn. Pv 10/22/6610 a proti postupu Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v konaní sp. zn. 1 KPt 82/21/6600 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného riaditeľstva v konaní ČVS: ORP-205/VYS-VK-2016 a postupom okresnej prokuratúry v konaní sp. zn. Pv 10/22/6610, ako aj vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a porušenia práv podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) a d) dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní sp. zn. Pv 10/22/6610 a postupom krajskej prokuratúry v konaní sp. zn. 1 KPt 82/21/6600. Sťažovateľka sa domáha, aby ústavný súd prikázal okresnému riaditeľstvu v konaní ČVS: ORP-205/VYS-VK-2016 konať bez zbytočných prietahov a aby krajskej prokuratúre prikázal opätovne preskúmať žiadosť sťažovateľky zo 4. novembra 2024 o preskúmanie postupu prokurátora podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku. Domáha sa tiež finančného zadosťučinenia v sume 12 000 eur, pričom okresné riaditeľstvo má zaplatiť 6 000 eur a okresná prokuratúra 6 000 eur, a uplatňuje si tiež náhradu trov konania.

2. Vyšetrovateľ okresného riaditeľstva uznesením z 25. októbra 2016 začal trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na vymedzenom skutkovom základe. Uzneseniu o začatí trestného konania predchádzal podnet z operatívno-pátracej činnosti orgánu činného v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) z 3. októbra 2016 na trestné stíhanie [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a sťažovateľky.
3. Následne boli vypočutí poškodení, a to 1. decembra 2016 [REDAKOVANÉ], 21. februára 2017 [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], 17. februára 2017 [REDAKOVANÉ].
4. Dňa 24. februára 2017 vyšetrovateľ prerušil konanie pre neprítomnosť svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Obvinený [REDAKOVANÉ] až do roku 2020 žil v meste [REDAKOVANÉ], dôkaz o nedostupnosti (v tom čase svedka) [REDAKOVANÉ] v spise založený nie je. Vyšetrovateľ vydal 11. júna 2018 uznesenie o pokračovaní v trestnom konaní, keďže pominul dôvod na jeho prerušenie.
5. Dňa 11. júna 2018 boli vypočuté poškodené [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].
6. Vyšetrovateľ následne 10. októbra 2018 prerušil trestné konanie pre neprítomnosť svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Dňa 1. februára 2021 vydal vyšetrovateľ uznesenie o pokračovaní v trestnom konaní.
7. Dňa 15. decembra 2021 bolo vznesené obvinenie sťažovateľke a jej manželovi [REDAKOVANÉ]. Oboja boli vypočutí 21. apríla 2022, pričom využili svoje právo nevyzvedieť.
8. Dňa 13. júna 2022 bol vypočutý svedok [REDAKOVANÉ], a to bez oznámenia tohto úkonu sťažovateľke. Následne boli vypočutí svedkovia – 15. júna 2022 [REDAKOVANÉ], 30. novembra 2022 [REDAKOVANÉ], 30. novembra 2022 [REDAKOVANÉ] (opatrovníčka poškodeného) a 22. decembra 2022 [REDAKOVANÉ].
9. Vyšetrovateľ vypracoval žiadosť o právnu pomoc v zahraničí (Rakúsku) a odoslal ju 29. mája 2022 okresnej prokuratúre. Vyšetrovateľ žiadal vypočuť poškodených ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) z dôvodu, že tieto osoby dlhodobo žijú v Rakúsku. Dňa 28. februára 2023 boli vo [REDAKOVANÉ] vypočuté [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a následne [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] boli vypočutí 31. marca 2023. Výsluchy neboli oznámené sťažovateľke. Výsluchy 28. februára 2023 boli uskutočnené v prítomnosti obhajcu sťažovateľky, avšak bez možnosti klásť svedkom otázky. Sťažovateľka preto žiadala dozorujúcu prokurátorku 6. marca 2023 o opakovanie výsluchu svedkov. Dozorujúca prokurátorka sa k žiadosti vyjadrila 24. marca 2023 a 31. mája 2023, pričom žiadosti nevyhovela.
10. Opatrovník poškodených [REDAKOVANÉ] bol vypočutý 23. mája 2024 a opatrovník poškodených [REDAKOVANÉ] bol vypočutý 26. apríla 2024 a 26. novembra 2024. Obhajcovia sťažovateľky a spoluobvineného preukázali kolízie termínov úkonov a žiadali o vykonanie výsluchu v iný deň, ich žiadosti vyhovené nebolo. Výsluch jedného z opatrovníkov sa zopakoval 26. novembra 2024 z dôvodu, že dozorujúca prokurátorka ho nariadila opakovať pre podanie obhajcov, ktorý namietali postup policajta podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku.

11. Vyšetrovateľ uznesením z 21. mája 2024 pribral na vyšetrenie duševného stavu svedka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] znalkyňu MUDr. Slávku Lenerovú v zmysle príkazu sudcu pre prípravné konanie z 28. novembra 2022. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu sťažnosť, v ktorej namietala otázku pre znalkyňu. Sťažnosti sťažovateľky prokurátor uznesením zo 14. augusta 2024 vyhovel a zrušil uznesenie vyšetrovateľa. Okrem iných uviedol, že posúdenie dôveryhodnosti nepatrí do oblasti, ktorú skúma psychiater, ale znalec z odboru psychológie. Následne vyšetrovateľ uznesením z 3. septembra 2024 opätovne pribral znalca na skúmanie duševného stavu svedka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Sudca pre prípravné konanie príkazom z 28. novembra 2022 prikázal aj vyšetrenie duševného stavu poškodeného [REDAKOVANÉ], ale tento doteraz nebol realizovaný.

12. Po vypracovaní znaleckého posudku bol 26. novembra 2024 vypočutý svedok [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. V uvedený deň obhajca sťažovateľky nahliadol do vyšetrovacieho spisu a vyhotovil si kópiu znaleckého posudku MUDr. Slávky Lenerovej. Sťažovateľka navrhla 4. decembra 2024, aby bola vypočutá znalkyňa. Dňa 5. decembra 2024 sťažovateľka žiadala o opätovné skúmanie dôveryhodnosti svedka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] znalcom z odboru psychológie vzhľadom na závery v znaleckom posudku znalkyne MUDr. Slávky Lenerovej.

13. Dňa 9. decembra 2024 bolo obhajcovi sťažovateľky doručené upovedomenie o preštudovaní spisu po skončení prípravného konania, ktoré sa konalo 18. decembra 2024.

14. Do 18. decembra 2024 vyšetrovateľ nerozhodol o návrhoch sťažovateľky na doplnenie dokazovania v 16 podaniach v priebehu rokov 2022 až 2024.

15. Dňa 7. januára 2025 podala sťažovateľka návrh na preskúmanie postupu policajta, v ktorom namietala nedoručenie upovedomenia o záverečnom preštudovaní spisu sťažovateľke na korešpondenčnú adresu, absenciu obsahu vyšetrovacieho spisu a očíslovania strán spisu, ktorý bol predložený na preštudovanie.

16. Všetky návrhy sťažovateľky na doplnenie dokazovania boli 18. decembra 2024 pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu zamietnuté. Sťažovateľka pritom 13. mája 2024 a 21. mája 2024 žiadala o vyjadrenie k predloženým návrhom, aby vedela zabezpečiť riadny spôsob obhajoby, až do 18. decembra 2024 vyjadrenie k žiadostiam nedostala.

17. Sťažovateľka podala 28. júna 2023 podanie (doplnené 11. júla 2023 a 8. augusta 2023) okresnej prokuratúre, ktoré táto vyhodnotila ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku a návrh na zastavenie trestného stíhania. Dozorujúca prokurátorka v prípise z 11. augusta 2023 uviedla, že nezistila pochybenie vyšetrovateľa. Pripustila, že trestné konanie trvá dlho, pričom v trestnej veci vystupuje 6 poškodených, z ktorých 4 žijú v Rakúsku, často menia svoje pobyty a nebolo možné ich vypočuť.

18. Sťažovateľka následne 18. augusta 2023 doručila okresnej prokuratúre podanie, ktoré táto vyhodnotila ako námietku zaujatosti proti dozorujúcej prokurátorka. Dozorujúca prokurátorka v prípise z 25. augusta 2023 uviedla, že o námietke zaujatosti nebude konať, keďže nebola vznesená bezodkladne a týkala sa procesného postupu OČTK. Uviedla tiež, že podanie sťažovateľky postúpi krajskej prokuratúre, keďže ho posúdila ako žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora.

19. Sťažovateľka námietku zaujatosti doplnila podaním zo 6. októbra 2023. Dozorujúca prokurátorka 11. októbra 2023 uviedla, že o námietke bude rozhodovať po rozhodnutí nadriadenou prokuratúrou. V doplnení námietky zaujatosti sťažovateľka poukázala na včasnosť podania námietky. Poukázala na iné trestné konanie, v ktorom boli obvinenými poškodené (■■■■, ■■■■ a ■■■■). V uvedenom konaní bola sťažovateľka vypočutá ako svedkyňa ku skutočnostiam, pre ktoré jej neskôr bolo vznesené obvinenie. Trestné konanie proti poškodeným bolo zastavené, pričom odôvodnenie uvedeného uznesenia bolo formulované spôsobom, akoby sťažovateľka bola právoplatne odsúdená, hoci v uvedenej veci nebola ani obvinená. Prokurátorka skutočnosťami zistenými v inom v trestnom konaní považuje za preukázané, že sa sťažovateľka dopustila nátlaku proti poškodeným, ktoré násilím nútila zotrvať v špecifikovanom byte. Prokurátorka je teda vnútorne presvedčená a prezumuje vinu sťažovateľky a jej manžela. Obvinenie im pritom bolo vznesené 15. decembra 2021, teda až po vyše roku od uvedeného konštatovania. Prokurátorka preto mala oznámiť svoju zaujatosť po vydaní uznesenia o zastavení trestného stíhania poškodených.

20. Prokurátor vo svojom upovedomení z 31. mája 2023 zamietol návrhy na zopakovanie úkonov trestného konania. Poukázal na to, že podľa rakúskeho právneho poriadku nie je stanovené, či možno klásť svedkom otázky. Obhajoba mohla klásť otázky so súhlasom svedkov. Poškodení nesúhlasili s kladením otázok, preto boli výsluchy skončené. Uvedené výsluchy považovala sťažovateľka za nezákonné a nemali byť súčasťou vyšetrovacieho spisu.

21. Krajská prokuratúra v prípise z 3. novembra 2023 dospela k záveru, že postup dozorujúcej prokurátorky bol zákonný.

22. Vzhľadom na oznámenie termínu preštudovania spisu sťažovateľka 24. apríla 2024 požiadala o rozhodnutie o námietke zaujatosti. Dozorujúca prokurátorka v prípise z 30. apríla 2024 uviedla, že námietku vybavila už 15. novembra 2023, avšak nedošlo k expedovaniu uvedeného prípisu. Z priloženého prípisu vyplynulo, že dozorujúca prokurátorka nebude konať o námietke zaujatosti.

23. V reakcii na uvedené sťažovateľka 15. mája 2024 opätovne žiadala, aby sa rozhodlo o námietke zaujatosti. Dozorujúca prokurátorka uviedla, že v doplneniach námietky zaujatosti nezistila žiadne nové relevantné skutočnosti. Z dôvodu podľa § 32 ods. 6 a § 31 ods. 4 Trestného poriadku o nej nebude konať, považovala ich za podané opakovane z rovnakých dôvodov, resp. za námietky namietajúce procesný postup OČTK.

24. K námietke zaujatosti dozorujúca prokurátorka doručila sťažovateľke prípis z 13. augusta 2024, v ktorom uviedla, že nebude konať o námietke, keďže o nej už bolo rozhodnuté 25. augusta 2023 a 15. novembra 2023, a tiež z dôvodu, že ide o námietku týkajúcu sa procesného postupu.

25. Sťažovateľka následne v podaní zo 4. novembra 2024 žiadala o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, pričom poukazovala na zaujatosť dozorujúceho prokurátora, ktorý je pánom prípravného konania a ktorý podáva obžalobu na súde. Z prípisov prokurátora sa nedozvedela, z akých dôvodov jej námietka bola považovaná za oneskorenú a prečo neboli akceptované jej argumenty. Tým, že o námietke zaujatosti nebolo rozhodnuté, bola jej odňatá možnosť podať proti takému rozhodnutiu sťažnosť.

26. Následne bolo 18. decembra 2024 realizované preštudovanie spisu. Sťažovateľka podala 7. januára 2025 návrh na preskúmanie postupu policajta podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku. Na základe tohto návrhu dozorujúca prokurátorka vrátila spis vyšetrovateľovi, o čom vypracovala prípis zo 14. januára 2025. Aktuálne je vec v prípravnom konaní.

27. Sťažovateľke bol 20. decembra 2024 doručený prípis krajskej prokuratúry, pričom prokurátor krajskej prokuratúry sa stotožnil s postupom dozorujúcej prokurátorky okresnej prokuratúry.

II.

Argumentácia sťažovateľky

28. Sťažovateľka namieta zbytočné prieskumy v predmetnom vyšetrovaní, keď vyšetrovateľ bol viackrát nečinný, nekonal efektívne, resp. prerušil trestné konanie bez toho, aby boli preukázané dôvody na taký postup (nedostupnosť svedkov). Nečinná bola aj dozorujúca prokurátorka. Sťažovateľka namieta okrem iných aj nezákonnosť výsluchu poškodených v Rakúsku, nerozhodnutie o jej námietke zaujatosti proti dozorujúcej prokurátorky a spôsob, ako bolo rozhodnuté o jej návrhoch na doplnenie dokazovania.

29. Právne a skutkovo trestná vec nie je zložitá. Trestné konanie je časovo náročné len z dôvodu, že 4 zo 6 poškodených sa zdržiavajú v Rakúsku. Táto skutočnosť však neospravedľňuje dĺžku trestného konania, ktorá presahuje 8 rokov. Poškodení od roku 2016 žijú vo [REDAKOVANÉ], je ich možné kontaktovať, a to aj prostredníctvom mobilných telefónov a sociálnych sietí.

30. Sťažovateľka žiadnym spôsobom neprispela k dĺžke trestného konania. Ani raz nežiadala o odročenie úkonov v trestnom konaní, predkladala písomné vyjadrenia bez zbytočného omeškania. Namieta neehospodárnosť, neefektívnosť, nesústreďenosť v postupe vyšetrovateľa a dĺžku trestného konania. Poukazuje primárne na postup okresného riaditeľstva v napadnutom konaní, ktoré je vedené od októbra 2016, pričom doteraz nie je prípravné konanie ukončené. Trestné konanie bolo prerušené v roku 2018 bez toho, aby bola preukázaná nedostupnosť svedkov. V trestnom spise nie je ani pokus o kontaktovanie svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], preto nie je zřejmé, na základe čoho vyšetrovateľ konštatoval ich nedostupnosť.

31. Napriek tomu, že v podnete na začatie trestného stíhania z októbra 2016 sa hovorí o podozrení, že sťažovateľka pácha trestnú činnosť, ku skutku, ktorý sa jej kladie za vinu bola vypočutá až 21. apríla 2022. Tento postup nie je akceptovateľný, a to aj vzhľadom na dostupnosť sťažovateľky a jej manžela, ktorí v rokoch 2016 až 2020 žili vo [REDAKOVANÉ]. Obaja sa zúčastňovali úkonov v iných trestných konaniach – ako svedkovia alebo obvinení. Predmetný skutok sa mal stať v rokoch 2013 až 2016, teda vyšetrovateľ vzhľadom na povinnosť objasniť skutkový stav mal postupovať pri zabezpečovaní dôkazov a zistení skutkového stavu bezodkladne, najmä ak mal v rokoch 2016, 2017 a 2018 poškodených k dispozícii a nič mu nebránilo k veci vypočuť aj samotnú sťažovateľku a jej manžela. Uvedený postup je aj v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

32. Sťažovateľke bolo vznesené obvinenie 15. decembra 2021, hoci trestné konanie bolo vo veci začaté v roku 2016, a to na základe podnetu, kde sa hovorí o sťažovateľke ako o podozrivej. Uvedený postup spôsobil prieskumy v konaní a aj porušenie práva na obhajobu, keď sťažovateľka nemala možnosť realizovať svoje práva obvinenej.

33. V napadnutom konaní bol OČTK nečinný vo viacerých obdobiach (od 31. marca 2023 do 26. apríla 2024, od 23. mája 2024 do 26. novembra 2024), keď nevykonával žiadne úkony. Zjavná nečinnosť bola aj v období od 10. októbra 2018 do 21. februára 2021, keď bolo trestné konanie prerušené pre neprítomnosť svedkov, pritom v spise nie sú zaznamenané úkony na vypátranie ich pobytu, resp. keď viacerí zo svedkov boli zjavne dostupní. Svedok [REDAKOVANÉ] dokonca sám emailom, resp. telefonicky kontaktoval OČTK už od roku 2015.

34. Nesústredenosť a neefektívnosť spočíva napr. v spôsobe výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] 26. apríla 2024, ktorý bolo potrebné opakovať 26. novembra 2024 z dôvodu nerešpektovania návrhov obhajoby na zmenu termínu úkonu z dôvodu kolízie s iným úkonom. Obdobne vyšetrovateľ opakovane vypracoval uznesenie o pribratí znalca 21. mája 2024 a 3. septembra 2024, keď v pôvodnom uznesení žiadal znalca z odboru psychiatrie, pričom dôveryhodnosť svedka skúma znalec z odboru psychológie. Neefektívne konal vyšetrovateľ, keď k návrhom na vykonanie dôkazov obhajoby podaným v rokoch 2022 až 2024 sa vyjadril až 18. decembra 2024. Sťažovateľka preto nemohla realizovať svoje právo na obhajobu včas a efektívne, nebolo jej zrejmé, či návrhy na objasnenie skutkového stavu budú vykonané.

35. Neefektívnym postupom OČTK je aj to, že neskúmal duševný stav svedka [REDAKOVANÉ] napriek príkazu sudcu pre prípravné konanie z 28. novembra 2022. Z jeho výpovede 15. júna 2022 vyplynulo, že v minulosti bolo jeho trestné stíhanie pre nepričetnosť zastavené. Tento postup vyšetrovateľ neodôvodnil ani pri záverečnom preštudovaní spisu.

36. Pri záverečnom preštudovaní spisu obhajca sťažovateľky namietal viaceré skutočnosti, pričom k týmto námietkam sa vyšetrovateľ nevyjadril, preto sťažovateľka podala 7. januára 2025 návrh podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku, ktorému prokurátor vyhovel a vec vrátil vyšetrovateľovi, o čom bola sťažovateľka upovedomená 14. januára 2025.

37. Vyšetrovateľ sa nevysporiadal s návrhom sťažovateľky na jej výsluch. Tento návrh zamietol pri záverečnom preštudovaní spisu s argumentom, že už vypovedala. Na výsluchu 21. apríla 2022 pritom využila právo nevypovedať.

38. Vyšetrovateľ taktiež neodôvodnil, prečo nevypočul svedkov, ktorých výsluch bol naplánovaný na marec 2023 a ktorých navrhla vypočuť aj dozorujúca prokurátorka (svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]). Takýto neefektívny postup zo strany vyšetrovateľa, ktorý roky čaká na výsluchy poškodených bez toho, aby umožnil výsluch sťažovateľky, ktorá o to požiadala 4. decembra 2024, evokuje vedenie trestného konania len na preukázanie viny sťažovateľky.

39. Podľa sťažovateľky aj dozorová prokurátorka spôsobilá v konaní prietahy a tiež porušila jej právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, a to predovšetkým tým, ako sa vysporiadala s námietkou sťažovateľky o nezákonnosti výsluchov poškodených v Rakúsku. Neakceptovala námietku, že obhajoba nemohla klásť otázky poškodeným a napriek tomu považovala uvedené výsluchy za zákonné. Uvedené dôkazy sú nezákonné, pritom ide o výpovede kľúčových svedkov vo veci.

40. Dozorujúca prokurátorka vybavila žiadosť o preskúmanie postupu policajta z 8. augusta 2023 bez odôvodnenia. Dostala len odpoveď, že vyšetrovateľ koná zákonne a v súlade s Trestným poriadkom. Podobnú odpoveď dostala aj na žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora

zo 6. októbra 2023. Takéto rozhodnutia sú však v rozpore s procesnými pravidlami na ochranu obvineného a v konečnom dôsledku vedú k priet'ahom v konaní.

41. Pri rozhodovaní o námietke zaujatosti podanej 18. augusta 2023 a doplnenej 6. októbra 2023 podľa sťažovateľky dozorujúca prokurátorka spôsobilá tiež priet'ahy. Prípís o vybavení námietky zaujatosti sťažovateľke doručila až 30. apríla 2024, t. j. viac ako 8 mesiacov od vznesenia námietky zaujatosti. Nijak sa však nedozvedela, prečo námietka bola podaná oneskorene a prečo sa mala vzťahovať len na procesný postup OČTK. Nerozhodnutím o námietke zaujatosti sťažovateľke bola odňatá možnosť preskúmania zákonnosti uznesenia podľa § 32 ods. 4 Trestného poriadku. Tento postup prispel k priet'ahom v konaní. Osemročnú dobu prípravného konania v trestnej veci sťažovateľky možno z ústavnoprávneho hľadiska považovať za neakceptovateľnú.

42. Spôsob vybavenia námietky zaujatosti považuje sťažovateľka aj za porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces v dôsledku porušenia práva na nestranného prokurátora. Prokurátorka v uznesení o zastavení trestného stíhania poškodených z 29. apríla 2020 prezumovala vinu sťažovateľky a jej manžela. Z uvedeného dôvodu nemôže byť považovaná za nestrannú. Ide tu aj o rozpor s teóriou zdania, čo sa týka orgánu, ktorý je pánom prípravného konania, a o porušenie prezumpcie nevinu.

43. Arbitrárne postupovala aj krajská prokuratúra v prípise z 13. decembra 2024, ktorá sa stotožnila s postupom dozorujúcej prokurátorky týkajúcim sa námietky zaujatosti, ktorú tiež považovala za námietku, ktorá nebola podaná bezodkladne, a za námietku týkajúcu sa výlučne procesného postupu. Upovedomeniu krajskej prokuratúry nebolo možné porozumieť, absentovala v ňom odôvodnená reakcia na námietky sťažovateľky, upovedomenie je preto arbitrárne a nepreskúmateľné.

44. Spôsob vykonania výsluchov poškodených v Rakúsku viedol k porušeniu práva na obhajobu sťažovateľky, práva vypočúvať svedkov proti jej osobe, práva na rovnosť strán v trestnom konaní a taktiež práva na kontradiktórne konanie. K náprave nevedla ani žiadosť o preskúmanie postupu policajta. Obdobne boli zamietnuté návrhy sťažovateľky na doplnenie dokazovania okrem iných aj vykonaním konfrontácie medzi poškodenými pre rozpory v ich výpovediach. Všetky tieto návrhy vyšetrovateľ zamietol, pričom výsluchy poškodených považoval za zákonné.

45. Nekonáním OČTK vzniká sťažovateľke ujma, v ktorej dôsledku sa nachádza v zlej finančnej situácii, jej zdravotný stav je zhoršený, zároveň jej vzniká morálna ujma pre nemožnosť domôcť sa ochrany svojich práv garantovaných v ústave a dohovore. Nezákonným postupom OČTK v jej trestnej veci utrpela osobnosť sťažovateľky nenapraviteľnú ujmu. Tieto okolnosti odôvodňujú priznanie finančného zadosťučinenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

46. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

47. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

48. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010). Z toho vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam identické.

49. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019, II. ÚS 315/2020). Právna neistota v trestnom konaní prípravnom na rozdiel od trestného konania súdneho sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby alebo v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní navrhne iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania. K odstráneniu právnej neistoty v trestnom konaní prípravnom preto dochádza až takým rozhodnutím, ktorým sa toto konanie končí bez toho, aby pokračovalo v trestnom konaní súdnom, alebo sa vydá rozhodnutie, na základe ktorého trestné konanie prípravné právoplatne končí bez podania návrhu na obžalobu trestne stíhanej osoby (II. ÚS 85/05, II. ÚS 325/06, III. ÚS 354/08, I. ÚS 316/2014, III. ÚS 363/2018, II. ÚS 315/2020).

50. Ústavný súd už stabilne judikoval, že základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní chráni od okamihu vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, keď sa dotknutá osoba stáva procesnou stranou v konaní buď ako obvinený, alebo poškodený (II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02, III. ÚS 77/09, III. ÚS 363/2018). Aj z konštantnej judikatúry ESLP vyplýva, že v súvislosti s ochranou práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorému spravidla dochádza v prípravnom konaní (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff proti Spolkovej republike Nemecko z 27. 6. 1968, séria A, č. 7, bod 19).

51. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený priesťah v súdnom konaní či inom konaní pred orgánom verejnej moci má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na kratšie obdobia nečinnosti orgánu verejnej moci ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň

významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01, II. ÚS 129/06, I. ÚS 287/2017).

52. Vychádzajúc zo záverov vymedzených v tomto uznesení, ústavný súd posudzoval existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní v čase od vznesenia obvinenia sťažovateľke. Sťažovateľke bolo vznesené obvinenie uznesením z 15. decembra 2021, v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti prípravné konanie takto trvalo približne tri roky a tri mesiace.

53. Trestné stíhanie začaté pred 15. decembrom 2021 (dátum vznesenia obvinenia sťažovateľke) boli začaté „vo veci“, teda nedošlo k vzneseniu obvinenia žiadnej osobe. Sťažovateľka bola len v pozícii podozrivej, k jej výsluchu došlo až po vznesení obvinenia. V danom štádiu trestného konania nemala procesné postavenie obvinenej, preto sa na ňu v týchto konaniach nevzťahovala ochrana vyplývajúca z čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. z čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 572/2022).

54. Vychádzajúc z prehľadu napadnutého konania v ústavnej sťažnosti, vyšetrovateľ po vznesení obvinenia v priebehu roku 2022 vypočul 5 svedkov a tiež uskutočnil výsluch sťažovateľky a jej manžela ako spoluobvineného (využili právo nevypovedať). V máji 2022 vyšetrovateľ vypracoval žiadosť o právnu pomoc v zahraničí na účely výsluchu poškodených. Uvedené výsluchy 6 poškodených boli realizované v Rakúsku vo februári a marci 2023. V tomto období OČTK tiež riešil žiadosť sťažovateľky o opakovanie výsluchov týchto poškodených pre nemožnosť obhajoby klásť im otázky, teda vo veci rozhodovala aj dozorová prokurátorka. Obdobne v roku 2023 sťažovateľka podala 28. júna 2023 žiadosť o preskúmanie postupu policajta, ktorú vybavila okresná prokuratúra 11. augusta 2023. Následne podala sťažovateľka 18. augusta 2023 podanie vyhodnotenú ako námietku zaujatosti proti dozorujúcej prokurátorke, ktoré vybavila prokurátorka 25. augusta 2023. Svoje podanie doplnila sťažovateľka 6. októbra 2023, ktoré vybavila okresná prokuratúra 11. októbra 2023. Uvedené podanie bolo vyhodnotenú ako žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora, ktorou sa zaoberala krajská prokuratúra a predmetnú žiadosť vybavila 3. novembra 2023. V priebehu roku 2024 vyšetrovateľ v marci, apríli a novembri vypočul opatrovníkov poškodených. Vyšetrovateľ 21. mája 2024 prizval do konania znalkyňu na účely skúmania duševného stavu svedka. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorej dozorová prokurátorka uznesením zo 14. augusta 2024 vyhovel, a následne vyšetrovateľ opätovne pribral 3. septembra 2024 do konania znalca. Následne bol určený termín preštudovania spisu 18. decembra 2024, ktoré sa aj uskutočnilo. V januári 2025 podala sťažovateľka žiadosť o preskúmanie postupu policajta, ktorej prokurátorka vyhovel a vec vrátila vyšetrovateľovi, preto je vec opäť v štádiu prípravného konania.

55. Vychádzajúc z uvedeného prehľadu, možno konštatovať, že v posudzovanom trojročnom období vyšetrovateľ vyvíjal primeranú procesnú aktivitu – nariadil výsluchy a tieto aj vykonával, žiadal o právnu pomoc v zahraničí, nariadil znalecké dokazovanie. Vo veci viackrát rozhodovala dozorová prokurátorka, resp. aj krajská prokuratúra. Ústavný súd takto v postupe vyšetrovateľa v rozhodnom období neidentifikoval nečinnosť, prípadne neefektívny postup v ústavne relevantnom rozsahu, ktorý by viedol k záveru o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

56. Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote okresnou prokuratúrou, z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je v zásade nespokojná so spôsobom, akým dozorová prokurátorka právne vyhodnotila jej jednotlivé podania (žiadosť o opakovanie výsluchu poškodených v Rakúsku, námietku nezákonnosti týchto výsluchov, námietku zaujatosti proti dozorovej prokurátorke), pričom v tomto vidí neefektívny postup okresnej prokuratúry. Sťažovateľka neidentifikuje obdobia nečinnosti dozorovej prokurátorky alebo taký neefektívny postup, ktorý by nevyplýval zo spôsobu právneho posúdenia jej podaní. Z tohto hľadiska teda nejde o taký postup okresnej prokuratúry v napadnutom konaní, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

57. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) a d) dohovoru postupom okresnej prokuratúry a postupom krajskej prokuratúry:

58. Sťažovateľka namieta spôsob, akým dozorová prokurátorka právne posúdila jej námietky, napr. v prípade tvrdenej nezákonnosti výsluchu poškodených v Rakúsku, prípadne ako posúdila iné žiadosti o preskúmanie postupu policajta, resp. to, že nerozhodovala o námietke zaujatosti. Vo vzťahu ku krajskej prokuratúre namieta právne posúdenie v zásade rovnakých otázok (zákonnosť výsluchov v Rakúsku, právne posúdenie námietky zaujatosti). Krajská prokuratúra svoje právne závery uviedla v prípisoch z 3. novembra 2023 a 13. decembra 2024.

59. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07). Okrem už uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom konaní, resp. v konaní, ktoré bolo iba začaté, možno i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým samotnými všeobecnými súdmi. Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní je preto v prípravnom trestnom konaní potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú (I. ÚS 288/2019).

60. Vo všeobecnosti možno uviesť, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľke ako obvinenej a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po eventuálnom podaní obžaloby) ako obžalovanej právne účinným spôsobom namietat' porušenie základných práv a slobôd garantovaných ústavou vrátane ňou označených práv (m. m. I. ÚS 107/2022). Procesné záruky zabezpečujúce zákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov (prípadne ochranu pred jej porušením) pritom vyplývajú z II. časti (predsúdne konanie) tretej hlavy

prvého dielu (dozor prokurátora), ako aj III. časti (súdne konanie) druhej hlavy (preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby), prípadne šiestej hlavy (odvolanie a konanie o ňom) alebo ôsmej hlavy (mimoriadne opravné prostriedky) Trestného poriadku (m. m. I. ÚS 756/2016, I. ÚS 619/2016, IV. ÚS 612/2018, II. ÚS 355/2022).

61. Ústavný súd v trestnom konaní nenahrádza procesné postavenie prokurátora, sudcu pre prípravné konanie ani všeobecného súdu v trestnoprocесnej inštančnej postupnosti rozhodovania súdov (m. m. IV. ÚS 80/2022).

62. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu v tomto štádiu trestného konania neprináleží vyjadrovať sa k otázke zákonnosti vykonania dôkazov, zamietnutiu návrhov na vykonanie dôkazov, právneho posúdenia jednotlivých podaní sťažovateľky vyšetrovateľom alebo prokurátorom, posudzovať časové súvislosti vznesenia obvinenia a pod. Posudzovanie uvedených otázok spravidla patrí do právomoci orgánov činných v trestnom konaní a následne v prípade podania obžaloby všeobecných súdov a ústavný súd by si tak predčasným vstupom do hodnotenia týchto okolností atrahoval ich zákonnú právomoc a deformoval tak ústavný systém ochrany základných práv a slobôd v trestnom konaní.

63. Pokiaľ ide o prípisy krajskej prokuratúry, ústavný súd vo všeobecnosti pripomína, že uvedené upovedomenia (prípisy, vyrozumienia) patria k procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. Spravidla ide o reakciu na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania odlišného od orgánu činného v trestnom konaní. Trestný poriadok ráta s inštitútom upovedomenia na viacerých miestach [§ 365 ods. 1 Trestného poriadku, vyrozumienie na žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku, upovedomenie poškodeného o zaistení jeho nároku v zmysle § 50 ods. 6 Trestného poriadku, upovedomenie obvineného a jeho obhajcu týkajúce sa žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu v zmysle § 79 ods. 3 Trestného poriadku či upovedomenie obvineného a poškodeného o vrátení vecí podľa § 230 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku a pod.]. Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie vyrozumienia o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na inštitút upovedomenia nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu, resp. judikatúry ESLP kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (m. m. IV. ÚS 534/2012, III. ÚS 384/2015, I. ÚS 434/2022). Z priložených príloh je zjavné, že krajská prokuratúra poskytla sťažovateľke v uvedených dvoch prípisoch odôvodnenú odpoveď na ňou formulované námietky so záverom o zákonnosti postupu vyšetrovateľa a dozorovej prokurátorky. Vzhľadom na obsah týchto námietok (zákonnosť dôkazov, rozsah dokazovania, posúdenie námietky zaujatosti) ústavný súd v tomto štádiu trestného konania nie je oprávnený posúdiť vecnú správnosť týchto právnych záverov.

64. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

65. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu